

praktijkvraag

Gevolgen late of onjuiste implementatie milieuriichtlijnen

Vraag van de week:

Heeft te late of onjuiste implementatie van Europese milieuriichtlijnen in Nederlandse wetgeving gevolgen voor decentrale overheden?

Antwoord

Ja. Als de Nederlandse ministeries Europese richtlijnen te laat of onjuist implementeren zijn gemeenten, provincies en waterschappen zelf verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de bepalingen uit de Europese richtlijn. Het is daarom van belang dat medewerkers van decentrale overheden op de hoogte zijn van Europese deadlines voor het implementeren van de voor hen relevante milieuriichtlijnen. Daarnaast is het van belang om op de hoogte te zijn van de doelstellingen van de Europese richtlijn en van wat de Nederlandse wetgeving minimaal moet vastleggen om de richtlijn correct te implementeren.

Als een (deel van een) richtlijn rechtstreeks werkt zijn de decentrale overheid en de rechter verplicht om bepalingen van Europese richtlijnen die rechtstreekse werking hebben zelfstandig toe te passen. Dit kan op twee manieren: het nationale recht, ook als dat is vastgelegd in formele wetgeving, moet buiten toepassing worden gelaten als dit strijdig is met de Europese richtlijn (negatieve rechtstreekse werking) of er moet via formele Nederlandse wetgeving een nieuw recht aan een particulier (burgers, bedrijven) worden toegekend (positieve rechtstreekse werking). Als deze verplichtingen door de decentrale overheden niet na worden geleefd, zullen bijvoorbeeld verleende vergunningen bij de rechter sneuvelen, en kan de decentrale overheid met schadeclaims worden geconfronteerd.

Kortom: om achteraf kosten of verspilde tijd te voorkomen is het medewerkers van decentrale overheden van belang om niet blindelings vertrouwen op tijdige en correcte implementatie van Europese milieuriichtlijnen in Nederlandse wetgeving.

Wanneer is er sprake van rechtstreekse werking?

Bepalingen uit een Europese richtlijn werken rechtstreeks in twee gevallen. In het eerste geval is het belangrijkste criterium dat bepalingen voldoende nauwkeurig en onvoorwaardelijk moeten zijn. Ze moeten precies zijn geformuleerd en geen afwijkingsmogelijkheden voor de lidstaten bevatten. Anders gezegd: de bepalingen laten de lidstaat geen enkele beleidsvrijheid.

Het tweede geval betreft richtlijnbebalingen die op zich de nodige beleidsvrijheid laten aan de lidstaat - en waarvan men op het eerste gezicht daarom zou denken dat zij niet rechtstreeks werkend zijn - maar die wat betreft de buitengrenzen van die beleidsvrijheid wel 'voldoende duidelijk en onvoorwaardelijk' geformuleerd zijn. Deze tweede categorie bepalingen komt men voornamelijk tegen in richtlijnen op het terrein van het natuurbeschermingsrecht, waterrecht en milieurecht.

Beoordelen van rechtstreekse werking

Het is meestal verre van eenvoudig om vast te stellen of er sprake is van rechtstreekse werking. Daar komt bij dat het, als rechtstreekse werking eenmaal is vastgesteld, nog niet eens zeker is of de Europese of de nationale norm moet worden toegepast. Omdat het gaat

Reacties en disclaimer:

Van de informatie in dit document mag onbeperkt gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl. Aan dit document is de grootst mogelijke zorg besteed, maar Europa decentraal kan niet instaan voor de juistheid van de informatie en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke vervolgschade door het gebruik ervan.

praktijkvraag

om een ingewikkeld leerstuk dat juridisch nog lang niet is uitgekristalliseerd, is het in geval van onzekerheid verstandig om te rade te gaan bij deskundigen bij Europa decentraal of bij het ministerie dat verantwoordelijk is voor de betreffende milieuriichtlijn.

Op de hoogte blijven via de I-Timer

De staatssecretaris van Europese Zaken rapporteert de Eerste en Tweede kamer per kwartaal over de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van EG-richtlijnen. In 2007 heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken de 'I-Timer', oftewel het interdepartementaal Termijnbewakingssysteem Europese Regelgeving, hiervoor ontwikkeld, dat per ministerie bijhoudt wat de lengte van de overschrijdingstermijn is bij te laat geïmplementeerde richtlijnen maar ook aangeeft waar termijnoverschrijding dreigt. Het I-Timer rapport geeft een overzicht van alle op tijd en te laat geïmplementeerde richtlijnen en de nog te implementeren richtlijnen per ministerie. Hiermee kunnen medewerkers van decentrale overheden zichzelf makkelijk op de hoogte houden. Daarnaast zal deze informatie beschikbaar zijn bij Europa decentraal en bij de koepels VNG, UvW en het IPO.

Meer informatie

Website van het Ministerie van Buitenlandse Zaken met de [brief over de I-Timer](#) en het [implementatierapport](#)

[Factsheet over rechtstreekse werking](#) van Europa decentraal

[Dossier Europees recht en decentrale overheden](#) van Europa decentraal

[Dossier Milieu](#) van Europa decentraal

Reacties en disclaimer:

Van de informatie in dit document mag onbeperkt gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl. Aan dit document is de grootst mogelijke zorg besteed, maar Europa decentraal kan niet instaan voor de juistheid van de informatie en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke vervolgschade door het gebruik ervan.